

DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS 3. KLASEI
2023
SKOLĒNA DARBA LAPA
LATVIEŠU VALODA

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

1. uzdevums (6 punkti).

Izlasi apgalvojumus tabulā! Klausies informāciju un ar „X” atzīmē dzirdētajam atbilstošo atbildi!

Aizpilda skolotājs:

Nr.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
0.	Klāvam bija desmit gadi, bet Intaram – deviņi.	X	
1.	Abi puīši mācījās trešajā klasē.		
2.	Brāļu draugs bija pazudis jau mēnesi.		
3.	Zēni katru rītu brauca ar riteņiem un meklēja draugu.		
4.	Klāvs un Intars sākumā noturēja maisiņu par ezi.		
5.	Plastmasas maisiņš atklāja, ka viņš un visi maisiņi jūtas laimīgi.		
6.	Brāļi un maisiņš kļuva par nešķiramiem draugiem.		

1.1. _____

1.2. _____

1.3. _____

1.4. _____

1.5. _____

1.6. _____

Kopā par
1. uzd.: _____**2. uzdevums (6 punkti).**

Izlasi doto tekstu! Klausies informāciju otrreiz! Uz līnijas uzraksti izlaisto vārdu atbilstoši dzirdētajam!

Maisiņa nešpetnā (0.) rakstura dēļ puikas draugu nosauca par Dusmukuli. Tagad viņš bija pazudis un _____ (1.) nepaguruši to meklēja. Klāvs un Intars nolēma veikt _____ (2.) un sastādīja plānu. Zēni iegāja _____ (3.) malkas šķūnītī. Tur stūrī stāvēja brāļu vecā _____ (4.) ar krītiņiem. Brāļi prātoja un rakstīja, kas varētu būt noticis ar viņu _____ (5.) draugu. Katrai _____ (6.) viņi izdomāja risinājumu.

2.1. _____

2.2. _____

2.3. _____

2.4. _____

2.5. _____

2.6. _____

Kopā par
2. uzd.: _____

3. uzdevums. Izlasi tekstu!

Intars un Klāvs sēdējā uz vannas malas un aizrautīgi stāstīja, kā viņi meklējuši Dismukuli. Maisiņš sašutis sāka savu stāstu:

– Varu iedomāties. Bet... ja jūs zinātu, kas notika ar mani! Jūs neticēsiet, kur es nonācu. Tā bija īsta atkritumu sala, tikai nevis Klusajā okeānā, bet tepat Latvijā!

Brāļi skolā par to mācījās. Viņi dabaszinību stundā bija dzirdējuši, ka Klusajā okeānā esot tāda atkritumu sala, kurā straumes sanes plastmasas atkritumus vienkopus.

Dismukule turpināja stāstīt:

– Mašīna pēc mašīnas, pilnas ar visādu dražu, brauc uz turieni – un gāž, un gāž ārā atkritumus. Tā kā fabrikā. Atbrauc mašīna ar atkritumiem, sargs paceļ barjeru, nosver. Kaut ko prasa, saka. Sākumā visu sagāž angārā, bet tur tāds tracis, dzirdēt neko nevar. Milzīgi kombaini rūc, šķiro tos savestos dražas kalnus. Plastmasu – tur, stiklu – tur, metālu – tur. Viss netīrs, nelaba smaka. Kartupeļu mizas kopā ar pustukšiem jogurta traukiem. Tās taču ir drausmas!

Kamēr maisiņš aizrautīgi dalījās iespaidos, abi brāļi jau prātā bija izdomājuši neskaitāmi daudz jautājumu. Pēkšņi Klāvs neizturēja un satraukti jautāja:

– Kur tas viss pēc tam paliek?

Brāļu uzticamais draugs turpināja:

– Kas tad to lai zina! Izskatās, ka turpat arī krājas milzīgos kalnos. Es tā pavirši uzmetu aci, man šķiet, ka tur drīz vairs atkritumiem nepietiks vietas.

Klāvs saspringti domāja un skatījās uz maisiņu, līdz viņu sarunu pārtrauca puisi mamma. Brāļi devās uz virtuvi, lai paēstu vecāku sarūpēto launagu. Maltītes laikā zēni sāka stāstīt, ka viņiem skolotājs uzdevis veikt dabaszinību pētījumu. Klāvs un Intars dedzīgi stāstīja, ka viņi nolēmuši pētīt, cik daudz atkritumu viņu ģimene saražo gada laikā. Tētis interesējās, kā šādu pētījumu vispār būtu iespējams veikt. Brāļi dedzīgi sāka stāstīt:

– Neko nedrīkst mest ārā! Mēs krāsim, mazgāsim un šķirosim atkritumus. Vai jūs zinājāt, ka viens cilvēks saražo aptuveni 400 kilogramu dražu gadā? Un atkritumi nekur nepazūd! Jā, mašīna tos izved, bet tie visi krājas milzīgos kalnos. Mums jāizpēta, cik daudz atkritumu rodas mūsu ģimenē.

Mamma, sastingusi ar tējas krūzi rokās, raudzījās uz dēliem un mēģināja iedomāties, cik daudz atkritumu maisu pagalmā varētu nozīmēt šis eksperiments. Apmēram katru otro dienu ir jāiztukšo atkritumu spainis, tas nozīmē apmēram trīs maisi nedēļā. Tētis tikmēr uzdeva jautājumus, cenšoties noskaidrot, cik ilgi un kā tieši varētu notikt šis pētījums. Pēc brītiņa mamma centās dēlus pierunāt aprēķināt, cik atkritumu viņi varētu savākt, bet zēni nepiekrita un turpināja savu sakāmo:

– Ir jābūt precīziem. Mēs visu krāsim, šķirosim un noskaidrosim, cik kilogramu sanāk. Tas ir svarīgi! Visi tie milzīgie atkritumu kalni, kas bojā dabu, ūdeņus, gaisu. Dzīvnieki tos saēdas un iet bojā. Vai jūs zinājāt, ka 2050. gadā okeānā atkritumu būs tikpat daudz kā zivju?

Ģimene vēl kādu brīdi turpināja diskusiju. Domas nebija vienprātīgas. Taču brāļi bija apņēmības pilni. Visbeidzot tētis noteica:

– Visi eksperimenti ir nedaudz neprātīgi, bet rezultāti varētu būt pārsteigumu pilni. Pētīsim!

(Pēc Agneses Vanagas „Plastmasas huligāni. Draugs pazudis”)

3.1. (6 punkti). Izlasi teikumus! Sakārto pareizā secībā tekstā aprakstītos notikumus!

A	Plastmasas maisiņa stāsts par to, kas notiek ar savāktajiem atkritumiem.
B	Puišu vēlme pētīt, cik daudz atkritumu saražo viņu ģimene.
C	Klāvs un Intars paziņo, ka skolā uzdots dabaszinību pētījums.
D	Dusmukule nonāk atkritumu izgāztuvē.
E	Vecāki piekrīt veikt eksperimentu.
F	Brāļiem rodas daudz jautājumu.

1.	2.	3.	4.	5.	6.

3.2. (1 punkts). Pasvītro tekstā teikumu, kurā teikts, cik daudz atkritumu gadā saražo viens cilvēks!

4. uzdevums (4 punkti).

Tekstā izceltajos teikumos pasvītro teikuma priekšmetu un izteicēju!

5. uzdevums (4 punkti).

Izlasi vārdu virknes! Ar „X” atzīmē, kurai vārdšķirai pieder katra vārdu virkne!

Vārdu virkne	Lietvārds	Darbības vārds	Īpašības vārds	Skaitļa vārds
Šķirot, krāt, mazgāt, tīrīt, vākt				
Pirmais, divi, divpadsmitajam, simts				
Papīrs, plastmasa, audums, stikls, metāls				
Derīgs, plāns, izturīga, maza, trausls				

3.1.1. _____

3.1.2. _____

3.1.3. _____

3.1.4. _____

3.1.5. _____

3.1.6. _____

3.2. _____

Kopā par
3. uzd.: _____

4.1. _____

4.2. _____

Kopā par
4. uzd.: _____

5.1. _____

5.2. _____

5.3. _____

5.4. _____

Kopā par
5. uzd.: _____

6. uzdevums (2 punkti).

Uzraksti vienkāršu paplašinātu teikumu! Izmanto vārdus no 5. uzdevuma!

6.1. _____

6.2. _____

Kopā par
6. uzd.:
_____**7. uzdevums (3 punkti).**

Izlasi vārdus un sinonīmu rindas! Ieraksti lodziņā katram vārdam atbilstošās sinonīmu rindas burtu!

Vārdi		
0.	ražot	D
1.	atkritumi	
2.	zēns	
3.	maiss	

Sinonīmu rindas	
A	Kule, ķesele, soma
B	Krāmi, paliekas, dražas
C	Jauneklis, puika, puisis
D	Izgatavot, izstrādāt, taisīt

7.1. _____

7.2. _____

7.3. _____

Kopā par
7. uzd.:

DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS 3. KLASEI
2023
DARBA VADĪTĀJA UN VĒRTĒTĀJA LAPA
LATVIEŠU VALODA

Teksts klausīšanās prasmes pārbaudei

Klāvam bija desmit gadi, bet Intaram – deviņi. Brāļi mācījās trešajā klasē. Viņi dzīvoja divstāvu koka mājā kopā ar mammu, tēti un labu draugu, kurš nu jau nedēļu bija pazudis. Brāļi to izmisīgi meklēja – puīši katru pēcpusdienu pēc skolas devās ārā un braukāja ar riteņiem līdz vēlam vakaram. Tētis ar mammu sprieda, ka puikas trenējas riteņbraukšanas maratonam. Patiesībā Klāvs un Intars meklēja savu pazudušo draugu – plastmasas maisiņu. Ne jau kaut kādu parastu plastmasas maisiņu. Bet gan maisiņu vārdā Dusmukule!

Pavisam nesen šis maisiņš pamatīgi pārbiedēja Klāvu, kad tas šļūca pāri tiltam tieši tajā brīdī, kad Klāvs kopā ar mammu devās mājup. Brāļi sākumā maisiņu noturēja par ezi, bet izrādījās – tas bija dzīvs maisiņš, kurš puīšiem atklāja, ka viņš un visi citi maisiņi jūtas garlaikoti un aizvainoti, jo to mūžs ir īss un tie pārāk drīz nonāk atkritumos. Puīši nolēma izglābt maisiņu un parūpēties par viņu.

Brāļi un palaidnīgais maisiņš kļuva par nešķīramiem draugiem. Maisiņa nešpetnā rakstura dēļ puikas draugu nosauca par Dusmukuli. Tagad viņš bija pazudis un brāļi nepaguruši to meklēja.

Kādu dienu Klāvs un Intars nolēma veikt izmeklēšanu un sastādīja plānu. Viņi abi iegāja tumšajā šķūnītī. Tur stūrī stāvēja brāļu vecā tāfele ar krītiņiem. Klāvs ātri uz tās uzņāpa: „Misija – atrast pazudušo draugu!” Brāļi prātoja un rakstīja, kas gan varētu būt noticis ar viņu uzticamo draugu. Zēni sprieda, ka, iespējams, maisiņu aizpūtis vējš, varbūt mamma viņu izmetusi ārā, bet varbūt tētis viņā ielicis sviestmaizi un paņēmis līdzī uz darbu. Katrai problēmai viņi rakstīja klāt risinājumu.

(Pēc Agneses Vanagas „Plastmasas huligāni. Draugs pazudis”)

Diagnosticējošā darba latviešu valodā rakstu daļas vērtēšanas kritēriji

Uzd. nr.	Vērtēšanas kritēriji un prasmes	Punktu kopskaits	Standarta prasība	Izziņas līmenis												
1.	<p>Par 1. uzdevuma izpildi skolēns saņem 6 punktus.</p> <p>1.1. Saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 1.2. Saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 1.3. Saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 1.4. Saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 1.5. Saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 1.6. Saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>1.</th> <th>2.</th> <th>3.</th> <th>4.</th> <th>5.</th> <th>6.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jā</td> <td>Nē</td> <td>Nē</td> <td>Jā</td> <td>Nē</td> <td>Jā</td> </tr> </tbody> </table>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jā	Nē	Nē	Jā	Nē	Jā	6	1.1.2. 1.1.9. 2.1.1.	I II I I II I
1.	2.	3.	4.	5.	6.											
Jā	Nē	Nē	Jā	Nē	Jā											
2.	<p>Par 2. uzdevuma izpildi skolēns saņem 6 punktus, par katru saturiski pareizi ierakstītu vārdu – 1 p.</p> <p>2.1. Saklausa informāciju un saturiski pareizi ieraksta tekstā trūkstošo vārdu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 2.2. Saklausa informāciju un saturiski pareizi ieraksta tekstā trūkstošo vārdu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 2.3. Saklausa informāciju un saturiski pareizi ieraksta tekstā trūkstošo vārdu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 2.4. Saklausa informāciju un saturiski pareizi ieraksta tekstā trūkstošo vārdu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 2.5. Saklausa informāciju un saturiski pareizi ieraksta tekstā trūkstošo vārdu atbilstoši dzirdētajam – 1 p. 2.6. Saklausa informāciju un saturiski pareizi ieraksta tekstā trūkstošo vārdu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>1.</th> <th>2.</th> <th>3.</th> <th>4.</th> <th>5.</th> <th>6.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>brāji</td> <td>izmeklēšanu</td> <td>tumšajā</td> <td>tāfele</td> <td>uzticamo</td> <td>problēmai</td> </tr> </tbody> </table>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	brāji	izmeklēšanu	tumšajā	tāfele	uzticamo	problēmai	6	1.1.2. 2.1.1. 3.1.4.	I II I I II II
1.	2.	3.	4.	5.	6.											
brāji	izmeklēšanu	tumšajā	tāfele	uzticamo	problēmai											
3.	<p>Par 3. uzdevuma izpildi skolēns saņem 7 punktus.</p> <p>3.1.1. Uztver lasītajā tekstā izteikto domu, svarīgākos notikumus un kārtot tos loģiskā secībā – 1 p. 3.1.2. Uztver lasītajā tekstā izteikto domu, svarīgākos notikumus un kārtot tos loģiskā secībā – 1 p. 3.1.3. Uztver lasītajā tekstā izteikto domu, svarīgākos notikumus un kārtot tos loģiskā secībā – 1 p. 3.1.4. Uztver lasītajā tekstā izteikto domu, svarīgākos notikumus un kārtot tos loģiskā secībā – 1 p. 3.1.5. Uztver lasītajā tekstā izteikto domu, svarīgākos notikumus un kārtot tos loģiskā secībā – 1 p. 3.1.6. Uztver lasītajā tekstā izteikto domu, svarīgākos notikumus un kārtot tos loģiskā secībā – 1 p. 3.2. Par pareizi pasvītrotu teikumu – 1 p.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>1.</th> <th>2.</th> <th>3.</th> <th>4.</th> <th>5.</th> <th>6.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>D</td> <td>A</td> <td>F</td> <td>C</td> <td>B</td> <td>E</td> </tr> </tbody> </table>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	D	A	F	C	B	E	7	1.1.3. 1.1.9.	II II II II II II I
1.	2.	3.	4.	5.	6.											
D	A	F	C	B	E											

4.	<p>Par 4. uzdevuma izpildi skolēns saņem 4 punktus: par katru teikuma virslocekļa pasvītrojumu – 1 p.</p> <p>4.1. Par pareizi pasvītrotu teikuma priekšmetu – 1 p. un par pareizi pasvītrotu izteicēju – 1 p. <u>Brāļi skolā par to mācījās.</u></p> <p>4.2. Par pareizi pasvītrotu teikuma priekšmetu – 1 p. un par pareizi pasvītrotu izteicēju – 1 p. <u>Ģimene vēl kādu brīdi turpināja diskusiju.</u></p>	4	3.1.7.	II II						
5.	<p>Par 5. uzdevuma izpildi skolēns saņem 4 punktus</p> <p>5.1. Par pareizi atzīmētu vārdšķiru (darbības vārds) – 1 p. 5.2. Par pareizi atzīmētu vārdšķiru (skaitļa vārds) – 1 p. 5.3. Par pareizi atzīmētu vārdšķiru (lietvārds) – 1 p. 5.4. Par pareizi atzīmētu vārdšķiru (īpašības vārds) – 1 p.</p>	4	3.1.6.	II II II II						
6.	<p>Par 6. uzdevuma izpildi skolēns saņem 2 punktus.</p> <p>6.1. Par loģisku, saturiski un gramatiski pareizi uzrakstītu teikumu – 1 p. 6.2. Teikums iesākts ar lielo burtu, beigās atbilstoša pieturzīme – 1 p.</p>	2	2.1.6. 3.1.4. 3.1.8.	III						
7.	<p>Par 7. uzdevuma izpildi skolēns saņem 3 punktus.</p> <p>7.1. Izprot jēdzienu „sinonīms” un pareizi izvēlas līdzīgas nozīmes vārdu rindu – 1 p. 7.2. Izprot jēdzienu „sinonīms” un pareizi izvēlas līdzīgas nozīmes vārdu rindu – 1 p. 7.3. Izprot jēdzienu „sinonīms” un pareizi izvēlas līdzīgas nozīmes vārdu rindu – 1 p.</p> <table border="1" data-bbox="225 1160 620 1245"> <tr> <td>1.</td> <td>2.</td> <td>3.</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>C</td> <td>A</td> </tr> </table>	1.	2.	3.	B	C	A	3	3.1.1.	II II II
1.	2.	3.								
B	C	A								
8.	<p>Par 8. uzdevuma izpildi skolēns saņem 10 punktus.</p> <p>8.1. Raksta tematam atbilstošu, mērķtiecīgu un pabeigtu tekstu – 2 p. 8.2. Veido loģisku teksta struktūru – 2 p. 8.3. Lieto tematam atbilstošu, daudzveidīgu vārdu krājumu – 2 p. 8.4. Raksta savstarpēji saistītus teikumus – 2 p. 8.5. Raksta bez kļūdām/ne vairāk kā 4 kļūdas – 2 p.</p> <p>Sk. 8. uzdevuma kritēriju tabulu.</p>	10	2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.7. 3.1.8.	IV						

8. uzdevuma kritēriju tabula

Punkti	Saturs (tematam atbilstošs, mērķtiecīgs un pabeigts teksts) 8.1.	Teksta plānojums (loģiska teksta struktūra) 8.2.	Vārdu krājums (tematam atbilstošs, daudzveidīgs vārdu krājums) 8.3.	Tekstveide (teikumu savstarpēja saistība) 8.4.	Ortogrāfijas un interpunkcijas kļūdas* 8.5.
2	Tematam atbilstošs, mērķtiecīgs un pabeigts teksts. Ievērots apjoms (60–80 vārdu).	Loģiska teksta struktūra. Ievērota saistīta teksta uzbūve, dalījums rindkopās.	Bagātīgs, daudzveidīgs, tematam atbilstošs.	Dažādu konstrukciju teikumi. Teikumi savstarpēji saistīti. Ir vismaz divu veidu teikumi pēc izteikuma mērķa.	1–4
1	Tematam daļēji atbilstošs teksts, lieka vai nepietiekama informācija. Nav ievērots apjoms (40–59 vārdi).	Ir saskatāma domas virzība. Vietām lietota atkāpe rindkopas atdalīšanai.	Tematam atbilstošs. Kļūdaini atsevišķu vārdu lietojums.	Vienveidīgi teikumi. Atsevišķos gadījumos trūkst savstarpējās saistības starp teikumiem. Trūkst dažādu teikumu pēc izteikuma mērķa.	5–9
0	Nav saistības ar tematu. Apjoms mazāks par 40 vārdiem.	Grūti izsekot domas virzībai. Teksts nav sadalīts rindkopās.	Tematam daļēji atbilstošs. Kļūdaini vārdu lietojums.	Nepabeigti teikumi. Trūkst savstarpējās saistības starp teikumiem.	Vairāk par 9

* Vērtē tikai mācītos ortogrāfijas un interpunkcijas likumus.

** Par pārsniegtu teksta apjomu – vērtējumu nesamazina.

*** Darbu nevērtē, ja rokraksts nav salasāms.